

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 18 december 2014*

”Överklagande — Konkurrensbegränsande samverkan — Den europeiska marknaden för lastslangar — Succession av juridiska enheter — Ansvar för överträdelsen — Tribunalens nedsättning av böterna — Obegränsad behörighet”

I mål C-434/13 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 1 augusti 2013,

Europeiska kommissionen, företrädd av S. Noë, V. Bottka och R. Sauer, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Parker Hannifin Manufacturing Srl, tidigare Parker ITR Srl, Corsico (Italien),

Parker-Hannifin Corp., Mayfield Heights (Förenta staterna),

företrädda av F. Amato, F. Marchini Càmia och B. Amory, avocats,

sökande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Tizzano samt domarna S. Rodin, E. Levits, M. Berger (referent), och F. Biltgen,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren V. Tourrès,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 5 juni 2014,

och efter att den 4 september 2014 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

- 1 Europeiska kommissionen har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal i målet Parker ITR och Parker Hannifin/kommissionen (T-146/09, EU:T:2013:258) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade tribunalen delvis kommissionens beslut K(2009) 428 slutlig av den 28 januari 2009 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39.406 – Lastslangar för oljeprodukter) (nedan kallat det omtvistade beslutet), och satte ned de böter som Parker ITR Srl (nedan kallat Parker ITR) påförts genom detta beslut samt det bötesbelopp för vilket Parker-Hannifin Corp. (nedan kallat Parker-Hannifin) hade hållits solidariskt betalningsansvarigt.

Tillämpliga bestämmelser

- 2 I artikel 23.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 [EG] och 82 [EG] (EGT L 1, 2003, s. 2) föreskrivs följande:

”Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet:

- a) överträder artikel 81 [EG] eller artikel 82 [EG], ...

...

För varje företag och företagssammanslutning som deltagit i överträdelsen får böterna inte överstiga 10 [procent] av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

...”

- 3 Beträffande domstolsprövningen av böter som påförts med stöd av denna bestämmelse föreskrivs i artikel 31 i samma förordning att ”EG-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. EG-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten”.
- 4 I punkt 24 i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning (EG) nr 1/2003 (EUT C 210, 2006, s. 2) (nedan kallade 2006 års riktlinjer) anges att ”[f]ör att överträdelsens varaktighet skall beaktas fullt ut för varje enskilt företag multipliceras det belopp som fastställs på grundval av försäljningsvärdet ... med antalet år som företaget deltagit i överträdelsen. Perioder under sex månader räknas som ett halvår, medan perioder över sex månader, men kortare än ett år, räknas som ett helt år”.
- 5 I punkt 28 i 2006 års riktlinjer anges att grundbeloppet kan höjas om kommissionen konstaterar att det finns försvårande omständigheter, till exempel om företaget har haft en ledande roll, eller initiativet, vid överträdelsen.

Bakgrund till tvisten och det omtvistade beslutet

- 6 De i förevarande mål berörda verksamheterna inom lastslangssektorn skapades år 1966 av Pirelli Treg SpA, ett bolag inom Pirelli-koncernen. År 1990, efter en fusion av två bolag inom koncernen, övertogs verksamheten av ITR SpA.
- 7 År 1993 förvärvades ITR SpA av Saiag SpA.

- 8 År 2001 inleddes samtal mellan Parker-Hannifin, som är ett holdingbolag i koncernen Parker-Hannifin, och Saiag SpA om Parker-Hannifins eventuella förvärv av ITR SpA:s lastslangsverksamhet. Som förberedelse för denna försäljning bildade ITR SpA i juni 2001 dotterbolaget ITR Rubber Srl (nedan kallat ITR Rubber).
- 9 Den 5 december 2001 ingick Parker Hannifin Holding Srl, som är ett helägt dotterbolag till Parker-Hannifin, en överenskommelse med ITR SpA om att förvärva 100 procent av andelarna i ITR Rubber.
- 10 Enligt avtalet skulle bland annat gummislangstillverkningen (inklusive tillverkningen av lastslangar) på begäran av Parker Hannifin Holding Srl överföras från ITR SpA till ITR Rubber.
- 11 Den 19 december 2001 överförde ITR SpA sin lastslangsverksamhet till ITR Rubber.
- 12 Överföringen fick verkan den 1 januari 2002.
- 13 Parker Hannifin Holding Srl förvärvade, den 31 januari 2002, ITR SpA:s andelar i ITR Rubber. ITR Rubber blev därefter Parker ITR.
- 14 År 2007 inledde kommissionen en undersökning avseende åsidosättande av artikel 81 EG och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3) på marknaden för lastslangar.
- 15 I artikel 1 i det omtvistade beslutet konstaterade kommissionen att elva bolag, däribland Parker ITR och Parker-Hannifin, inom sektorn för lastslangar inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) begått en enda, fortlöpande överträdelse av artikel 81 EG och artikel 53 i nämnda avtal under flera olika perioder från den 1 april 1986 till den 2 maj 2007. Överträdelsen bestod i tilldelning av upphandlingskontrakt, fastställande av priser, fastställande av kvoter, upprättande av försäljningsvillkor, uppdelning av geografiska marknader och utbyte av känslig information om priser, försäljningsvolymerna och upphandlingsförfaranden.
- 16 Beträffande motparterna konstaterade kommissionen, i artikel 1 i och j i det omtvistade beslutet att Parker ITR och Parker-Hannifin hade deltagit i kartellen mellan den 1 april 1986 och den 2 maj 2007 respektive mellan den 31 januari 2002 och den 2 maj 2007.
- 17 Kommissionen påförde därför Parker ITR, i artikel 2 första stycket e i det omtvistade beslutet, böter på 25 610 000 euro med angivande av att Parker-Hannifin var gemensamt och solidariskt betalningsansvarigt för ett belopp på 8 320 000 euro.

Den överklagade domen

- 18 Parker ITR och Parker-Hannifin väckte talan i förstainstansrätten om i första hand ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet i den del det rörde dem och i andra hand en nedsättning av de påförda böterna. Till stöd för talan anfördes nio grunder.

- 19 Genom den överklagade domen biföll tribunalen talan såvitt avser den första grundens första del, avseende åsidosättande av principen om personligt ansvar, och ogiltigförklarade artikel 1 i) i det omtvistade beslutet till den del Parker ITR hölls ansvarigt för överträdelsen för perioden före den 1 januari 2002. Tribunalen fastställde i det avseendet följande, i punkterna 115 och 116 i den överklagade domen:

”115 Det kan konstateras att ITR Rubber var ITR [SpA]:s helägda dotterbolag under perioden 27 juni 2001–31 januari 2002, samt att överföringen av gummislangverksamheterna till ITR Rubber inte fullgjordes förrän den 1 januari 2002. Det förekommer inget i handlingarna i målet som ger stöd för att ITR Rubber bedrev någon som helst verksamhet, i synnerhet ingen verksamhet med koppling till lastslangar, före denna tidpunkt. Mot bakgrund av att ITR [SpA] överlät samtliga andelar i ITR Rubber till Parker-Hannifin, genom avtal som slöts den 5 december 2001 och fullgjordes den 31 januari 2002 genom att samtliga aktier överfördes till förvärvaren, är det klarlagt att verksamhetsgrenen gummislangar överfördes [av ITR SpA] på ett dotterbolag i det uppenbara syftet att sälja detta dotterbolags aktier till ett utomstående företag ...

116 Under dessa omständigheter är det den juridiska person som ledde det ifrågasatt företag när överträdelsen begicks, det vill säga ITR [SpA] och dess moderbolag Saiag [SpA], som ska ställas till ansvar för överträdelsen, även om lastslangverksamheten, vid tidpunkten för beslutet varigenom överträdelsen konstaterades, placerats under ett annat företags ansvar, i förevarande fall Parker-Hannifin. Principen om personligt ansvar kan inte kringgås med stöd av principen om ekonomisk kontinuitet när, som i förevarande fall, ett företag som deltar i en kartell, såsom Saiag [SpA] och dess dotterbolag ITR [SpA], överläter en del av sin verksamhet till en oberoende utomstående och det inte finns något strukturellt samband mellan förvärvaren och överlåtaren, det vill säga i förevarande fall Saiag [SpA] eller ITR [SpA] och Parker-Hannifin.”

- 20 Beträffande den femte och den sjätte grunden, vilka avsåg höjningen av de böter som Parker ITR och Parker-Hannifin påförts med hänvisning till att Parker ITR ansågs ha spelat en ledande roll under perioden juni 1999–september 2001, konstaterade tribunalen att ”eftersom talan [hade] bifallits såvitt avser den första grunden” skulle den ”följaktligen” bifallas såvitt avsåg dessa grunder (punkterna 139, 140, 145, 146, 253 och 254 i den överklagade domen).

- 21 Tribunalen ogillade talan såvitt avsåg de övriga grunderna. Vad i synnerhet avser den åttonde grunden, avseende bland annat åsidosättande av artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 vid beräkningen av taket på 10 procent av omsättningen, vilket var tillämpligt på den delen av böterna för vilka Parker ITR var ensamt ansvarigt, fastslog tribunalen följande, i punkterna 227 och 228 i den överklagade domen:

”227 Det följer ... av fast rättspraxis att syftet som eftersträvades med att införa gränsen på 10 procent endast kan uppnås om gränsen inledningsvis tillämpas separat avseende varje adressat av det beslut i vilket böter påförs. Det är först därefter, när det visar sig att flera adressater av detta beslut utgör ’företaget’, i den mening som avses med den ekonomiska enhet som ansvarar för den överträdelse för vilken sanktioner meddelats, och fortfarande den dag då beslutet antas, som taket kan beräknas på företagets totala omsättning, det vill säga alla dess delar sammantaget (dom ... Tokai Carbon m.fl./kommissionen, [T-71/03, T-74/03, T-87/03 och T-91/03, EU:T:2005:220,] punkt 390).

228 Mot bakgrund av att talan ska vinna bifall såvitt avser den första grunden är den åttonde grunden verkningslös, i den mån den avser överträdelseperioden före den 1 januari 2002, under vilken ITR [SpA] begick överträdelsen. I övrigt är den ogrundad, i den mån den avser överträdelseperioden efter den 1 januari 2002, eftersom Parker ITR och Parker-Hannifin under hela denna period, med undantag för en månad, utgjorde en ekonomisk enhet som var ansvarig för den straffbelagda överträdelsen. På grund härav kunde gränsen för böterna beräknas på grundval av den sammanlagda omsättningen för företaget, det vill säga för alla dess delar tillsammans.”

- 22 Under utövande av sin obegränsade behörighet gjorde tribunalen, i punkterna 246–255 i den överklagade domen en ny beräkning av det bötesbelopp som Parker ITR skulle påföras och satte ned det till 6 400 000 euro. Vad gäller det belopp som Parker-Hannifin är soldiariskt betalningsansvarigt för satte tribunalen, i punkt 257 i den överklagade domen, ned detta belopp till 6 300 000 euro med motiveringen att Parker-Hannifins solidariska ansvar endast kunde anses föreligga för tiden den 1–31 januari 2002.

Parternas yrkanden

- 23 Kommissionen har yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen i den del tribunalen, genom denna dom, delvis ogiltigförklarade det omtvistade beslutet och satte ned de böter som Parker ITR och Parker-Hannifin påförts genom detta beslut,
 - ogilla talan i tribunalen, och
 - förplikta motparterna att ersätta samtliga rättegångskostnader.
- 24 Parker ITR och Parker-Hannifin har yrkat att domstolen ska
- ogilla överklagandet, och
 - förplikta kommissionen att ersätta samtliga rättegångskostnader.

Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet

- 25 Den muntliga delen av förfarandet avslutades den 4 september 2014, när generaladvokaten föredrog sitt förslag till avgörande. Motparterna har därför, i en skrivelse av den 14 oktober 2014, som inkom till domstolens kansli den 20 oktober 2014, begärt att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas.
- 26 Till stöd för denna begäran har de gjort gällande att frågan, som uppkommer vid en eventuell ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, nämligen hur den tio-procentiga gräns som föreskrivs i artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 ska tillämpas vid beräkningen av de böter som Parker ITR påförts med avseende på den period under vilken företaget inte ingick i koncernen Parker-Hannifin, bör bli föremål för ett kontradiktoriskt förfarande. Dessa parter har till att börja med anfört att domstolen, samma dag som förslaget till avgörande i detta mål föredrogs, meddelade en dom av avgörande betydelse för denna fråga (dom YKK m.fl./kommissionen, C-408/12 P, EU:C:2014:2153). Vidare har de gjort gällande att generaladvokaten gjorde en felaktig tolkning av den överklagade domen genom att anse att tribunalen prövade huruvida de argument de anfört i det avseendet var välgrundade innan de avfärdades. De har tillagt att de inte beretts tillfälle att yttra sig över vilka följderna blir av att det inte har gjorts något anslutningsöverklagande i förevarande mål.
- 27 Domstolen erinrar i det avseendet om att den enligt artikel 83 i sina rättegångsregler efter att ha hört generaladvokaten får besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen av förfarandet har avslutats, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol (dom Buono m.fl./kommissionen, C-12/13 P och C-13/13 P, EU:C:2014:2284, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

- 28 Domstolen anser i förevarande fall, efter att ha hört generaladvokaten, att den har tillräcklig kännedom om omständigheterna för att kunna avgöra målet, att målet inte behöver avgöras på grundval av argument som inte har avhandlats mellan parterna och att dom YKK m.fl./kommissionen (EU:C:2014:2153) inte utgör en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång.
- 29 Vidare är det enligt artikel 252 andra stycket FEUF generaladvokatens roll att offentligt och fullständigt opartiskt och oavhängigt lägga fram motiverade förslag till avgörande i mål som enligt domstolens stadga kräver generaladvokatens deltagande. Domstolen är inte bunden av vare sig generaladvokatens förslag till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för förslaget (dom Buono m.fl./kommissionen, EU:C:2014:2284, punkt 27 och där angiven rättspraxis).
- 30 Begäran om att det muntliga förfarandet ska återupptas ska följaktligen lämnas utan bifall.

Prövning av överklagandet

- 31 Kommissionen har till stöd för sitt överklagande åberopat två grunder.

Den första grunden: Felaktig tillämpning av rättspraxis angående kriteriet för ekonomisk kontinuitet

Parternas argument

- 32 Kommissionen har gjort gällande att tribunalen, genom att i punkt 116 i den överklagade domen fastställa att principen om personligt ansvar inte kan kringgåas med stöd av principen om ekonomisk kontinuitet när, som i förevarande fall, ett företag som deltar i en kartell överlåter en del av sin verksamhet till ett oberoende utomstående företag och det inte finns några strukturella band mellan det överlåtande företaget och förvärvaren, blandade ihop två separata transaktioner och förväxlade de rättsliga kriterier som var tillämpliga. Tribunalen fann att endast den andra av de två transaktionerna var relevant, vilken rörde försäljningen av ett dotterbolag från en koncern till en annan, det vill säga Saiag-koncernens försäljning av ITR Rubber till koncernen Parker-Hannifin. Tribunalen förbisåg däremot den första transaktionen, vilken ägde rum före denna försäljning och som syftade till att överföra verksamheter mellan två enheter inom samma koncern, nämligen mellan ITR SpA och ITR Rubber, vilka båda tillhörde Saiag-koncernen. Kommissionen anser att denna överföring ägde rum på de villkor som enligt rättspraxis erfordras för att betraktas som ett fall av ekonomisk kontinuitet, eftersom de två enheterna, när transaktionen ägde rum, kontrollerades av en och samma person och var nära förbundna både ekonomiskt och organisatoriskt (se, bland annat, dom ETI m.fl., C-280/06, EU:C:2007:775, punkterna 48 och 49).
- 33 För att den förvärvande enheten ska kunna bära ansvaret för den överlåtande enhetens överträdelse är det enligt kommissionen inte nödvändigt att de befintliga strukturella banden mellan dem fortlöper under hela överträdelseperioden. Det faktum att ITR Rubber i förevarande fall inte stannade kvar i Saiag-koncernen och att det endast kort efter att det hade bildats såldes till koncernen Parker-Hannifin saknar därför betydelse.
- 34 Kommissionen har tillagt att den i motsats till vad tribunalen fann i punkt 116 i den överklagade domen inte var skyldig att lägga ansvaret för överträdelsen på moderbolagen Saiag SpA och ITR SpA. Genom att i förevarande mål välja att lägga ansvaret för överträdelsen på ITR Rubber i dess egenskap av ekonomisk efterträdare till dessa bolag utövade kommissionen det utrymme för skönsmässig bedömning som det tillerkänts enligt rättspraxis.

- 35 Motparterna har genmält att domstolen, i motsats till vad kommissionen har anfört, inte införde någon mekanisk regel, i domen ETI m.fl. (C-280/06, EU:C:2007:775), enligt vilken den omständigheten att det tidigare funnits strukturella band mellan det överlåtande företaget och förvärvaren av den i överträdelsen inblandade verksamheten automatiskt innebär att förvärvaren ska hållas ansvarig för det överlåtande företags överträdelse. Domstolen fastställde mer snävt att detta endast kunde bli följden om det kunde styrkas att det överlåtande företaget och förvärvaren stod under samma persons faktiska kontroll vid den tidpunkt då det förelåg strukturella band och att de i huvudsak tillämpade samma instruktioner avseende affärsverksamheten.
- 36 I det omtvistade beslutet underlät kommissionen helt att bedöma huruvida dessa villkor, under den korta tid det förelåg strukturella band mellan ITR SpA och ITR Rubber var uppfyllda. I det omtvistade beslutet nämns endast att ITR Rubber, vid den tidpunkt då ITR SpA överlät sin lastslangsverksamhet till ITR Rubber, "var helägt" av ITR SpA. Beslutet innehöll inga hänvisningar till den rättspraxis enligt vilken ett moderbolag kan antas utöva ett avgörande inflytande på ett helägt dotterbolag. Om det omtvistade beslutet implicit byggde på denna presumtion åsidosattes dessutom motparternas rätt till försvar, eftersom meddelandet om invändningar inte innehöll någon klar hänvisning till nämnda presumtion.
- 37 Motparterna har av detta slutit sig till att tribunalen, eftersom kommissionen underlät att i det omtvistade beslutet bedöma huruvida ITR SpA och ITR Rubber utgjorde ett enda företag under den korta tidsperiod då det förelåg strukturella band dem emellan, inte gjorde sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning när den fastställde att Parker ITR inte kunde tillskrivas ansvar för ITR SpA:s handlande endast på grundval av sådana tidigare strukturella band.
- 38 För det fall domstolen bifaller överklagandet på den första grunden och finner att det saknas anledning att göra en ny beräkning av bötesbeloppet har motparterna gjort gällande att punkterna 139, 140, 145, 146, 253 och 254 i den överklagade domen – vilka kommissionen inte har ifrågasatt i sitt överklagande, och i vilka tribunalen biföll talan på den femte och den sjätte grunden genom att fastställa att det var felaktigt att höja böterna av det skälet att Parker ITR hade haft en ledande roll i överträdelsen under perioden juni 1999–september 2001 – vunnit laga kraft.

Domstolens bedömning

- 39 Enligt fast rättspraxis avser unionens konkurrensrätt sådan verksamhet som bedrivs av företag. Begreppet företag omfattar varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens juridiska form och oavsett hur den finansieras. När en sådan ekonomisk enhet har överträtt konkurrensreglerna ska den, enligt principen om personligt ansvar, ansvara för överträdelsen (se, bland annat, dom Versalis/kommissionen, C-511/11, EU:C:2013:386, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 40 Domstolen har närmare angett att, då en enhet som har överträtt konkurrensreglerna ändras i rättsligt eller organisatoriskt avseende, medför denna ändring således inte nödvändigtvis att ett nytt företag bildas som är befriat från ansvar för den tidigare enhetens överträdelser av konkurrensreglerna, om det i ekonomiskt hänseende föreligger identitet mellan de båda enheterna. Om företag kunde undgå sanktionsåtgärder redan av den anledningen att deras identitet har ändrats till följd av omstruktureringar, överlåtelser eller andra ändringar i juridiskt eller organisatoriskt avseende, skulle nämligen målsättningen att genom avskräckande sanktionsåtgärder sätta stopp för ageranden som strider mot konkurrensreglerna och att förhindra att dylika ageranden upprepas äventyras (dom ETI m.fl., EU:C:2007:775, punkterna 41 och 42 och där angiven rättspraxis).
- 41 Domstolen har sålunda slagit fast att när två enheter utgör en och samma ekonomiska enhet, utgör den omständigheten att den enhet som begick överträdelsen fortfarande existerar inte i sig hinder för att den enhet till vilken dess ekonomiska verksamhet har överförs påförs sanktioner. Sådana sanktioner är i synnerhet tillåtna när dessa enheter kontrollerades av samma person och, mot bakgrund av de

nära ekonomiska och organisatoriska banden mellan dessa enheter, i huvudsak tillämpade samma instruktioner avseende affärsverksamheten (dom ETI m.fl., EU:C:2007:775, punkterna 48 och 49 och där angiven rättspraxis, samt dom Versalis/kommissionen, EU:C:2013:386, punkt 52).

42 I förevarande fall rör den första grunden frågan huruvida ITR Rubber kan hållas ansvarigt för den överträdelse som beivrats genom det omtvistade beslutet, med stöd av de principer som slagits fast i rättspraxis, ovan i punkterna 40 och 41, vad avser perioden före den 1 januari 2002.

43 Kommissionen anser att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fastställde att denna institution felaktigt tillämpade nämnda rättspraxis i det omtvistade beslutet då det inte fanns några strukturella band mellan det överlåtande företaget och förvärvaren. Motparterna anser å sin sida att tribunalen gjorde en korrekt tillämpning av denna rättspraxis, eftersom kommissionen inte hade visat att det fanns några faktiska band mellan de två berörda enheterna.

– Prövning av förekomsten av strukturella band mellan den överlåtande och den förvärvande enheten

44 Inledningsvis erinras om att kommissionen anklagade ITR Rubber för att ha begått en överträdelse under perioden 1 april 1986–2 maj 2007, varvid den gjorde åtskillnad mellan två olika perioder, varav den första löpte från 1 april 1986–31 december 2001, och den andra från januari 2002.

45 Beträffande perioden 1 april 1986–31 december 2001 fann kommissionen, såsom framgår av skälen 328 och 370 i det omtvistade beslutet, först och främst att ITR SpA den 1 januari 2002 var ansvarigt för såväl sitt eget som sin föregångare Pirelli Treg SpA:s beteende, vilket företag det helt enkelt hade inkorporerat i december 1990. Kommissionen konstaterade därefter att ITR SpA samma dag, den 1 januari 2002, hade överfört sin lastslangsverksamhet till sitt helägda dotterbolag ITR Rubber i samband med en omstrukturering inom koncernen. Kommissionen fann även att ITR SpA och ITR Rubber vid tidpunkten för denna överlåtelse var sammanbundna ekonomiskt såsom moderbolag och helägt dotterbolag och att de ingick i samma företag. Kommissionen fann därför, i enlighet med domstolens praxis, att ansvaret för en överträdelse som det överlåtande företaget begått före överlåtelsen kan överföras till förvärvaren, även om överlåtaren juridiskt sett fortsätter att existera.

46 I detta sammanhang ska det konstateras att, genom att i punkt 116 i den överklagade domen fastställa att principen om ekonomisk kontinuitet inte är tillämplig i ett fall där, såsom i förevarande fall, det inte föreligger några strukturella band mellan det överlåtande företaget, det vill säga Saiag SpA eller dess dotterbolag ITR SpA, och det övertagande företaget, vilket identifierats som Parker–Hannifin, har tribunalen, i sin bedömning, sammanfogat två olika transaktioner. Tribunalen underlät att beakta det förhållandet att ITR SpA, i ett tidigare skede, hade överfört sin verksamhet inom lastslangssektorn till ett av sina dotterbolag innan det, i ett senare skede, överlät detta dotterbolag till Parker–Hannifin.

47 Beträffande de överväganden som föranledde tribunalen att i sitt resonemang bortse från att ITR SpA hade överfört verksamhet till sitt dotterbolag ITR Rubber, kan nämnas att tribunalen, i punkt 115 i den överklagade domen, fann att detta dotterbolag hade tillhört koncernen i endast sju månader, och att det endast under en kort period, nämligen en månad, hade bedrivit verksamhet med koppling till lastslangar och, mer allmänt, att det endast hade bildats i syfte att säljas till ett utomstående företag. Tribunalen drog av detta, i punkt 116 i den överklagade domen, slutsatsen att det under dessa omständigheter var den som tidigare bedrev den berörda verksamheten, det vill säga ITR SpA och dess moderbolag Saiag SpA, som skulle hållas ansvariga för överträdelsen för perioden före den 1 januari 2002.

48 I syfte att kontrollera logiken i tribunalens resonemang ska det således undersökas huruvida dessa överväganden avseende tidpunkten för när strukturella band måste ha förelegat mellan det överlåtande företaget och förvärvaren respektive den period under vilken sådana band måste ha förelegat mellan dessa och syftet med verksamhetsöverlåtelsen är relevanta för bedömningen av huruvida det rör sig

om ett fall av ekonomisk kontinuitet. Det ska i förevarande fall även kontrolleras om kommissionen var skyldig att hålla de tidigare näringsidkarna ansvariga för den överträdelse som begicks före nämnda överföring.

- 49 Vad för det första gäller det datum vid vilket strukturella band måste ha förelegat mellan det överlåtande företaget och förvärvaren och den period under vilken det måste ha förelegat sådana band mellan dessa för att det ska kunna fastställas att det rör sig om ett fall av ekonomisk kontinuitet, påpekas att domstolen har godtagit att det förelegat ekonomisk kontinuitet såväl i situationer där verksamhetsöverföringen skett under överträdelseperioden och där strukturella band mellan det överlåtande företaget och förvärvaren hade existerat under denna period (dom ETI m.fl., EU:C:2007:775, punkterna 45 och 50) som i situationer där nämnda överföring skett efter det att överträdelsen upphört, då strukturella band mellan de båda enheterna existerade vid tidpunkten för överföringen (se, bland annat, dom Aalborg Portland m.fl./kommissionen, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P och C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkterna 59, 351, 356 och 357). Domstolen har inte i något fall angett att det skulle vara nödvändigt att dessa band föreligger ända fram till dess att beslutet att beivra överträdelsen fattas.
- 50 Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 68 i sitt förslag till avgörande följer härav att det lämpliga datumet för bedömningen av huruvida det rör sig om en överföring av verksamheter inom en koncern eller mellan oberoende företag, för att avgöra huruvida det föreligger ekonomisk kontinuitet, måste vara det datum då själva överföringen äger rum.
- 51 Även om det är nödvändigt att det vid detta datum föreligger strukturella band mellan det överlåtande företaget och förvärvaren som gör det möjligt att, mot bakgrund av principen om personligt ansvar, fastställa att de båda enheterna utgör ett enda företag krävs det emellertid inte, mot bakgrund av syftet med principen om ekonomisk kontinuitet, att dessa band föreligger under hela överträdelseperioden eller fram till dess att beslutet att beivra överträdelsen fattas. Såsom har anförts ovan i punkt 40 syftar tillämpningen av denna princip till att undvika att konkurrensreglernas ändamålsenliga verkan äventyras på grund av omstruktureringar eller överlåtelser som påverkar de berörda företagen. Tilläggas ska att rättssäkerhetsprincipen kräver att frågan huruvida någon ska tillskrivas ansvar inte är avhängig av att en slumpmässig och osäker händelse inträffar, såsom ytterligare en omorganisering som beslutas av de berörda företagen.
- 52 På samma sätt och av samma skäl krävs det inte att de strukturella band som gör det möjligt att fastställa att det rör sig om ett fall av ekonomisk kontinuitet fortsätter att föreligga under en viss minimiperiod som i vilket fall som helst inte skulle kunna fastställas annat än i varje enskilt fall och i efterhand.
- 53 Vad för det andra gäller beaktandet, vid fastställandet av förekomsten av ekonomisk kontinuitet, av syftet med verksamhetsöverlåtelsen, innebär rättssäkerhetsprincipen att inte heller den omständigheten, som det hänvisas till i punkt 115 i den överklagade domen, att den förvärvande enheten bildats och mottagit tillgångarna i syfte att senare överlåta dem till ett oberoende utomstående företag, kan tillmätas någon betydelse. Beaktandet av det ekonomiska motivet till att ett dotterbolag bildas och syftet att, förr eller senare, överlåta detta dotterbolag till ett utomstående företag inför nämligen, vid tillämpningen av principen om ekonomisk kontinuitet, subjektiva faktorer som är oförenliga med en öppen och förutsebar tillämpning av denna princip.
- 54 Vad för det tredje gäller påståendet i punkt 116 i den överklagade domen att kommissionen, under de aktuella omständigheterna, borde ha hållit de tidigare näringsidkarna ansvariga för överträdelsen för perioden före verksamhetsöverlåtelsen, ingår detta i ett felaktigt resonemang, genom vilket tribunalen direkt avfärdade förekomsten av ekonomisk kontinuitet. Det framgår emellertid under alla omständigheter av fast rättspraxis att den omständigheten att den enhet som begick överträdelsen

fortfarande existerar inte i sig utgör hinder för att den enhet till vilken dess ekonomiska verksamhet har överförts påförs sanktioner (se, bland annat, dom Versalis/kommissionen, EU:C:2013:386, punkterna 52–54).

55 Mot bakgrund av det ovan anförda ska det konstateras att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning både när den i punkterna 115 och 116 i den överklagade domen slog fast, utan att beakta de band som förelåg mellan ITR SpA och ITR Rubber vid tidpunkten för överföringen av verksamheterna mellan dessa två enheter, att det inte rådde ekonomisk kontinuitet i förevarande fall på grund av avsaknaden av strukturella band mellan den överlåtande enheten och den förvärvande enheten, vilka identifierats som Saiag SpA eller ITR SpA och Parker-Hannifin.

56 Ett sådant fel kan emellertid visa sig vara verkningslöst för det fall det ändå inte kan vara fråga om ekonomisk kontinuitet, på grund av att det inte förelåg några faktiska band mellan ITR SpA och ITR Rubber. Det är ur detta perspektiv de argument som motparterna har lagt fram ska prövas, beträffande att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den slog fast att det inte förelåg ekonomisk kontinuitet då kommissionen hade underlåtit att i det omtvistade beslutet kontrollera om ITR Rubber stod under ITR SpA:s faktiska kontroll.

– Prövningen av existensen av faktiska band mellan den överlåtande enheten och den förvärvande enheten

57 Det ska i det avseendet påpekas att kommissionen uttryckligen fastställt i skäl 370 i nämnda beslut att vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelsen mellan dessa två företag, stod dessa enade i ekonomiskt hänseende såsom moderbolag och helägt dotterbolag och att de ingick i samma företag.

58 Det framgår av fast rättspraxis att i det särskilda fall där ett moderbolag helt eller nästan helt äger ett dotterbolag som har begått en överträdelse av unionens konkurrensregler, föreligger en motbevisbar presumtion om att moderbolaget utövar ett avgörande inflytande på dotterbolaget. I ett sådant fall räcker det att kommissionen visar att moderbolaget helt eller nästan helt äger dotterbolaget för att presumtionen ska vara tillämplig (se, bland annat, dom Akzo Nobel m.fl./kommissionen, C-97/08 P, EU:C:2009:536, punkt 60, dom Eni/kommissionen, C-508/11 P, EU:C:2013:289, punkt 47 och där angiven rättspraxis, samt dom Schindler Holding m.fl./kommissionen, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkterna 105–111).

59 Motparterna kan inte göra gällande att det inte hänvisas till denna rättspraxis i det omtvistade beslutet, eftersom skäl 325 i nämnda beslut innehåller en uttrycklig hänvisning till denna. Inte heller kan de i samband med överklagandet göra gällande att deras rätt till försvar har åsidosatts på grund av att denna presumtion inte påtalades i samband med det administrativa förfarandet. Eftersom de inte åberopade något sådant åsidosättande i sin ansökan till tribunalen, i vilken de endast ifrågasatte grunderna för att tillämpa nämnda presumtion i deras fall, ska ett sådant argument i vilket fall som helst avvisas såsom ett nytt argument (se, bland annat, dom Gascogne Sack Deutschland, C-40/12 P, EU:C:2013:768, punkterna 51 och 52).

60 I den mån motparterna gör gällande att domstolen, i dom ETI m.fl. (EU:C:2007:775, punkterna 50 och 51), samtidigt som den beaktade att det förelåg strukturella band mellan de två enheterna i fråga, det vill säga att de ägdes av samma offentliga myndighet, trots detta fastställde att det ankom på den nationella domstolen att kontrollera huruvida dessa enheter var "underställda" nämnda myndighet, räcker det att påpeka att det är normalt att domstolen, i samband med en begäran om förhandsavgörande där bedömningen av de faktiska omständigheterna ankommer på den nationella domstolen, överlåter på sistnämnda domstol att kontrollera hur de i målet berörda enheterna, varav två var offentliga organ, var relaterade till varandra.

- 61 I förevarande fall rör det sig däremot om två kommersiella företag, varav det ena är helägare till det andra, en situation motsvarande den i dom Akzo Nobel m.fl./kommissionen (EU:C:2009:536). I motsats till vad motparterna har gjort gällande hade kommissionen således fog för att stödja sig på presumtionen att moderbolaget ITR SpA utövade ett avgörande inflytande över sitt dotterbolag ITR Rubber.
- 62 Det ska emellertid understrykas att nämnda presumtion om avgörande inflytande är motbevisbar och kan brytas genom ingivande av bevis på att dotterbolaget agerar självständigt på marknaden. I det avseendet ankommer det på de berörda enheterna att inge alla de uppgifter rörande ekonomiska, organisatoriska och juridiska förbindelser som förenar dotterbolaget med moderbolaget och som de anser visar att dotterbolaget och moderbolaget inte utgör en enda ekonomisk enhet, utan att dotterbolaget självständigt bestämmer sitt beteende på marknaden (se, bland annat, dom Elf Aquitaine/kommissionen, C-521/09 P, EU:C:2011:620, punkterna 56, 58 och 65 samt där angiven rättspraxis).
- 63 Det framgår i förevarande fall av handlingarna i den akt som överlämnats till domstolen att motparterna, i den ansökan genom vilken talan väcktes i tribunalen, hade angett de ekonomiska, organisatoriska och juridiska förbindelser som förenade ITR SpA och ITR Rubber under den period som sträckte sig från det att sistnämnda företag bildades den 27 juni 2001 fram till och med att det överläts till Parker-Hannifin den 31 januari 2002, inte möjliggjorde för ITR SpA att utöva ett avgörande inflytande över sitt dotterbolag. De har i det avseendet gjort gällande att ITR Rubber, från dess bildande fram till den 1 januari 2002, inte bedrev någon ekonomisk verksamhet. Från och med ingåendet den 5 december 2001 av avtalet angående överlåtelsen och förvärvet av ITR Rubber reglerades förhållandena mellan ITR SpA och ITR Rubber med stöd av detta avtal, vilket ingavs till tribunalen, och vilket inte gav ITR SpA någon möjlighet att utöva något som helst inflytande över ITR Rubber. Dessa argument har emellertid ifrågasatts av kommissionen.
- 64 Då tribunalen direkt avfärdade möjligheten att det kunde föreligga ekonomisk kontinuitet prövade den varken de argument eller den bevisning som Parker ITR och Parker-Hannifin hade anfört respektive ingett, och inte heller kommissionens invändningar.
- 65 Det framgår av det ovan anförda att tribunalen gjorde en felaktig rättslig bedömning när den underlät att, i syfte att kontrollera huruvida kommissionen hade gjort en korrekt tillämpning av principen om ekonomisk kontinuitet, pröva de omständigheter som parterna åberopat beträffande frågan huruvida det förelåg faktiska band i form av att ITR SpA utövade ett avgörande inflytande över ITR Rubber.
- 66 Härav följer att talan ska bifallas såvitt avser den första grunden och att den överklagade domen ska upphävas i den del tribunalen, av de skäl som anförts i punkterna 115 och 116 i denna dom, fastställde att Parker ITR inte kan tillskrivas ansvar för överträdelseperioden före den 1 januari 2002.
- 67 För enhetlighetens skull och av rättssäkerhetsskäl ska det, i motsats till vad motparterna har gjort gällande, påpekas att den överklagade domen även ska upphävas i den del tribunalen, som en konsekvens och utan prövning i sak, i punkterna 139, 140, 145, 146, 253 och 254 i denna dom, ogiltigförklarade höjningen av de böter som påförts genom det omtvistade beslutet med hänsyn till att Parker ITR spelat en ledande roll i kartellen under perioden juni 1999–september 2001.

Den andra grunden: Tribunalen dömde utöver vad som hade yrkats (ultra petita) och åsidosatte principen om icke-diskriminering

Parternas argument

- 68 Kommissionen har gjort gällande att tribunalen dömde utöver vad som hade yrkats när den satte ned det belopp för vilket Parker-Hannifin i dess egenskap av moderbolag skulle hållas solidariskt betalningsansvarigt, i förhållande till de böter som Parker ITR ålagts, med 100 000 euro. Parker-Hannifin bestred nämligen inte, genom sin talan i tribunalen, vare sig den faktiska varaktigheten av sitt deltagande i överträdelsen, vilken tribunalen för övrigt bekräftade i punkterna 129 och 256 i den överklagade domen, eller den med varaktigheten korresponderande faktorn som kommissionen hade tillämpat vid beräkningen av bötesbeloppet.
- 69 Kommissionen har påpekat att det skäl för nedsättningen som anges i punkt 257 i den överklagade domen, enligt vilket Parker-Hannifins solidariska ansvar inte kan fastställas för perioden 1–31 januari 2002, saknar relevans, eftersom Parker-Hannifin inte hölls ansvarigt för den aktuella perioden i det omtvistade beslutet.
- 70 I den mån tribunalen har velat hänvisa till den omständigheten att dotterbolaget Parker ITR medverkat till överträdelsen, enligt den överklagade domen, en månad längre än Parker-Hannifin ansågs ha gjort, har kommissionen gjort gällande att denna omständighet inte kan motivera en nedsättning av bötesbeloppet. Mot bakgrund av den avrundningsmetod som ska användas enligt punkt 24 andra meningen i 2006 års riktlinjer, som tillämpats på samtliga mottagare av det omtvistade beslutet och som tribunalen hänvisade till i det omtvistade beslutet, kan nämligen en månads skillnad vad gäller överträdelsens varaktighet inte beaktas vid beräkningen av grundbeloppet för böterna. Eftersom tribunalen trots detta satte ned bötesbeloppet åsidosatte tribunalen principen om icke-diskriminering.
- 71 Kommissionen anser att tribunalen åtminstone borde ha angett skälen till att den frångick denna metod.
- 72 Motparterna har inledningsvis gjort gällande att tribunalen i princip inte var bunden av den beräkningsmetod för bötesbeloppet som användes av kommissionen när den utövade sin obegränsade behörighet, eftersom den överklagade domen meddelades i ett förfarande som endast rörde motparterna.
- 73 Genom att sätta ned den del av böterna som påförts Parker ITR och som Parker-Hannifin hölls solidariskt betalningsansvarigt för, beaktade tribunalen med rätta att sistnämnda företags medverkan i överträdelsen i egenskap av moderbolag till Parker ITR, hade varat en månad kortare än dess dotterbolags direkta medverkan i överträdelsen. Detta var det enda sättet på vilket principen om icke-diskriminering kunde iakttas.

Domstolens bedömning

- 74 Vad beträffar domstolsprövningen av kommissionens beslut om åläggande av böter för överträdelse av konkurrensreglerna kompletteras legalitetsprövningen av den obegränsade behörighet som unionsdomstolen tillerkänts genom artikel 31 i förordning nr 1/2003. Förutom att pröva påföljdens lagenlighet är unionsdomstolarna därmed behöriga att ersätta kommissionens bedömning med sin egen bedömning och, följaktligen, att undanröja, sätta ned eller höja de böter eller det vite som ålagts (se, bland annat, dom KME Germany m.fl./kommissionen, C-389/10 P, EU:C:2011:816, punkt 130 och där angiven rättspraxis).

- 75 Unionsdomstolen är vid utövandet av den behörighet som avses i artiklarna 261 FEUF och 263 FEUF, för att uppfylla de krav som enligt artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna gäller när böter ska prövas med stöd av obegränsad behörighet, skyldig att pröva varje anmärkning, avseende rättsliga eller faktiska omständigheter, som syftar till att styrka att bötesbeloppet inte är korrekt i förhållande till överträdelsens allvar och varaktighet (dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 200).
- 76 Utövandet av denna obegränsade behörighet är emellertid inte att likställa med en prövning ex officio och förfarandet vid unionsdomstolen är kontradiktoriskt. Det ankommer i princip på sökanden att åberopa grunder mot beslutet och lägga fram bevisning till stöd för grunderna (se, bland annat, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, EU:C:2014:2062, punkt 213 och där angiven rättspraxis).
- 77 Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 113 i sitt förslag till avgörande har tribunalen dessutom, vid utövandet av sin obegränsade behörighet, vissa skyldigheter. Däribland den motiveringsskyldighet som tribunalen har enligt artikel 36 i domstolens stadga – vilken enligt artikel 53 första stycket i stadgan är tillämplig på tribunalen – och principen om likabehandling. Utövandet av den obegränsade behörigheten vid fastställande av de böter som ska åläggas företag får nämligen inte leda till en diskriminering av olika företag som deltagit i en överträdelse av konkurrensreglerna (dom Sarrió/kommissionen, C-291/98 P, EU:C:2000:631, punkt 97).
- 78 Kommissionen har, i det omtvistade beslutet, i förevarande fall konstaterat att Parker ITR hade deltagit i kartellen från den 1 april 1986 till den 2 maj 2007 och Parker Hannifin från den 31 januari 2002 till den 2 maj 2007. Av det skälet påförde kommissionen Parker ITR böter på 25 610 000 euro, med angivande av att av detta belopp var Parker-Hannifin gemensamt och solidariskt betalningsansvarigt för ett belopp på 8 320 000 euro. Såsom framgår av bland annat punkt 448 i det omtvistade beslutet förklaras det faktum att Parker-Hannifins solidariska ansvar endast belöpte sig på en del av det totala bötesbelopp som Parker ITR påförts bland annat av att, såsom föreskrivs i punkt 24 första meningen i 2006 års riktlinjer, olika multiplikatorer tillämpats för de båda företagen motsvarande det antal år som vart och ett av företagen hade deltagit i överträdelsen.
- 79 Parker ITR och Parker-Hannifin hade i sin ansökan till tribunalen ifrågasatt överträdelsens varaktighet såsom den fastställts med avseende på dessa i det omtvistade beslutet och yrkat att tribunalen av detta skäl skulle sätta ned de bötesbelopp som de hade påförts genom detta beslut.
- 80 Efter prövningen av de grunder och den bevisning som Parker ITR och Parker-Hannifin lagt fram, slog tribunalen till att börja med fast att någon överträdelse inte kunde läggas Parker ITR till last för perioden före den 1 januari 2002. Följaktligen ogiltigförklarade tribunalen även höjningen av de böter som Parker ITR och Parker-Hannifin påförts i det omtvistade beslutet med hänsyn till att Parker ITR spelat en ledande roll i kartellen under perioden juni 1999–september 2001.
- 81 Under utövande av sin obegränsade behörighet satte tribunalen därefter ned de böter som Parker ITR påförts till 6 400 000 euro, ett belopp som kommissionen inte har ifrågasatt riktigheten av.
- 82 I detta skede ankom det således på tribunalen att, i enlighet med Parker-Hannifins yrkanden, på nytt bedöma i vilken grad detta företag skulle hållas gemensamt och solidariskt ansvarigt för det nya bötesbelopp som Parker ITR påförts.
- 83 Tribunalen stödde sig i det avseendet, i punkt 257 i den överklagade domen, på det förhållandet, som inte var tvistigt i målet och som bekräftades genom den överklagade domen, att Parker-Hannifin inte kunde hållas ansvarigt för överträdelsen i egenskap av moderbolag för perioden 1–31 januari 2002. På det sättet och i motsats till vad kommissionen har påstått kan inte tribunalen anses ha dömt utöver vad som yrkats (*ultra petita*).

- 84 Det ska emellertid påpekas att det är utan hänvisning till någon som helst annan omständighet som tribunalen fastställde beloppet som Parker-Hannifin, i förhållande till de böter som Parker ITR hade påförts, skulle hållas gemensamt och solidariskt ansvarigt för till 6 300 000 euro.
- 85 Under dessa förhållanden ska det konstateras att tribunalen underlät att lämna de uppgifter som var nödvändiga för att de berörda skulle få kännedom om skälen till att den fastställde Parker-Hannifins böter till det beloppet, och så att domstolen skulle få tillräckligt underlag för sin prövning av huruvida nedsättningen är lagenlig, bland annat mot bakgrund av iakttagandet av principen om likabehandling, såsom den åberopats av kommissionen.
- 86 Överklagandet ska således bifallas såvitt avser kommissionens andra grund för överklagandet, vilken avser åsidosättande av motiveringskyldigheten.
- 87 Den överklagade domen ska således upphävas i den del tribunalen, i punkt 257 i denna dom, utan motivering satte ned det belopp för vilket Parker-Hannifin, i egenskap av moderbolag, skulle hållas solidariskt betalningsansvarigt för, i fråga om de böter som Parker ITR påförts, med 100 000 euro.

Motparternas argument avseende åsidosättandet av artikel 23.2 i förordning nr 1/2003

Parternas argument

- 88 Motparterna har i sin svarsskrivelse gjort gällande att, för det fall talan vinner bifall såvitt avser den första grunden, den del av böterna som Parker ITR kunde hållas ensamt ansvarigt för inte, enligt artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 får överstiga 10 procent av företagets omsättning under det år som föregick antagandet av det omtvistade beslutet.
- 89 De har i det avseendet erinrat om att Parker ITR och Parker-Hannifin fram till den 31 januari 2002 utgjorde två separata företag. Därför gjorde de vid tribunalen, i samband med sin åttonde grund, gällande att för att beräkna taket på 10 procent som ska tillämpas på det bötesbelopp som Parker ITR kunde hållas ensamt ansvarigt för avseende perioden före den 31 januari 2002 ska, i motsats till vad kommissionen gjorde i det omtvistade beslutet, endast Parker ITR:s omsättning för år 2008 beaktas, och inte koncernen Parker-Hannifins sammanlagda omsättning för detta år. Motparterna har tillagt att generaladvokaten Wathelet förordade detta i sitt förslag till avgörande i målet YKK m.fl./kommissionen (C-408/12 P, EU:C:2014:66, punkterna 96–145).
- 90 Kommissionen har vid förhandlingen gjort gällande att detta argument ska avvisas då det inte har anförts i ett anslutningsöverklagande. Motparterna har genmält att tribunalen inte uttalade sig i denna fråga i den överklagade domen.

Domstolens bedömning

- 91 Domstolen erinrar om att alla parter i det aktuella målet vid tribunalen enligt artikel 172 i rättegångsreglerna, som trädde i kraft den 1 november 2012, som har ett intresse av att överklagandet bifalls, avvisas eller ogillas får inkomma med svarsskrivelse inom två månader från delgivning av överklagandet. I artikel 176.1 i rättegångsreglerna föreskrivs därutöver att de parter som avses i artikel 172 får ge in ett anslutningsöverklagande inom samma frist som föreskrivs för ingivande av svarsskrivelser. Slutligen föreskriver artikel 176.2 i rättegångsreglerna att anslutningsöverklagande ska ske genom att en separat handling ges in, som ska vara åtskild från svarsskrivelsen.
- 92 I syfte att fastställa huruvida denna bestämmelse är tillämplig i förevarande fall är det nödvändigt att först kontrollera om tribunalen, i den överklagade domen, prövat och besvarat den rättsfråga som Parker ITR och Parker-Hannifin ställt.

- 93 Det ska i det avseendet påpekas att tribunalen, i punkt 227 i nämnda dom, först och främst hänvisade till sin dom Tokai Carbon m.fl./kommissionen (EU:T:2005:220). Det påpekas att tribunalen stödde sig på samma dom i syfte att avgöra en liknande rättsfråga i dom YKK m.fl./kommissionen (T-448/07, EU:T:2012:322, punkt 193), vilken blivit föremål för det överklagande som motparterna har hänvisat till i sin svarsskrivelse.
- 94 I punkt 228 i den överklagade domen fann tribunalen vidare att talan inte kunde vinna bifall på den åttonde grunden för talan, som rörde överträdelseperioden efter den 1 januari 2002, inklusive perioden 1–31 januari 2002, under vilken ITR Rubber ännu inte tillhörde Parker-Hannifin-koncernen,
- 95 Tribunalens bedömning återspeglas i den beräkningsmetod den använt för att göra en ny beräkning av de böter som Parker ITR påförts och i punkt 3 i domslutet där den inte gjorde åtskillnad mellan perioden 1–31 januari 2002 och tiden efter detta datum.
- 96 Det ska således konstateras att tribunalen prövade och avgjorde den rättsfråga som Parker ITR och de Parker-Hannifin tagit upp i samband med den åttonde grunden, genom att underkänna detta resonemang.
- 97 Under dessa förhållanden och då motparterna inte, såsom krävs enligt artikel 176.2 rättegångsreglerna, har gett in ett anslutningsöverklagande genom en separat handling, som är åtskild från svarsskrivelsen, mot tribunalens bedömning av deras åttonde grund för talan, ska deras resonemang avseende tillämpningen av artikel 23.1 i förordning nr 1/2003 avvisas.
- 98 Med hänsyn till det ovan anförda, i synnerhet punkterna 55, 66, 67 och 87, följer att punkterna 1, 2 och 3 i domslutet i den överklagade domen ska upphävas.

Prövning av talan vid tribunalen

- 99 Om tribunalens avgörande upphävs får domstolen, enligt artikel 61 första stycket i domstolens stadga, antingen själv slutligt avgöra målet, om det är färdigt för avgörande, eller återförvisa målet till tribunalen för avgörande.
- 100 I förevarande fall anser domstolen att målet inte är färdigt för avgörande då det, för att bedöma huruvida kommissionen gjorde en riktig bedömning när den i det omtvistade beslutet tillämpade principen om ekonomisk kontinuitet gentemot motparterna, inledningsvis ska bedömas huruvida de faktorer som de anförde inom ramen för sin talan vid tribunalen är tillräckliga för att bryta presumtionen om att ITR SpA, i egenskap av moderbolag till det helägda dotterbolaget ITR Rubber och som i likhet med det sistnämnda bolaget ingår i samma koncern, utövade ett avgörande inflytande på dotterbolagets agerande.
- 101 Målet ska således återförvisas till tribunalen för prövning i sak.

Rättegångskostnader

- 102 Eftersom målet återförvisas till tribunalen ska frågan om rättegångskostnader avseende detta överklagande anstå.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) Punkterna 1, 2 och 3 i domslutet i den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade i målet Parker ITR och Parker-Hannifin/kommissionen (T-146/09, EU:T:2013:258) upphävs.**

- 2) **Målet återförvisas till Europeiska unionens tribunal för avgörande av målet i sak.**
- 3) **Frågan om rättegångskostnader anstår.**

Underskrifter